

HIS250 /HIS250L

Det velges i temaene 1 – 9

Tema 1

Literaturliste EUR 103 vår 2019: Bokutdrag/artikler

Bottoni, S. (2017). *Long Awaited West: Eastern Europe since 1944*. Indiana University Press, 2017, chapter 6, pp. 217–250 (33 pages)

Cassis, Y. (2000). Big Business in Europe's Economy and Society. *Contemporary European History* 9, no. 3, pp. 401–410 (9 pages).

Chandler, A. D. & Hikino, T. (1997). The large industrial enterprise and the dynamics of modern economic growth, in: Chandler, A. D., Amatori, F. & Hikino, T. (eds.), *Big business and the wealth of nations*, pp. 24–57. (31 pages).

Frøland, H. O. (2006). Distrust, Dependency and Détente: Norway, the Two Germanys and 'the German Question', 1945–1973. *Contemporary European History* 15, no. 4, pp. 495–517 (22 pages).

Lammers, K. C. (2006). Introduction: The Nordic Countries and the German Question after 1945. *Contemporary European History* 15, no. 4, pp. 443–452 (9 pages).

McKay, J. P. et. al. (2015). *A History of World Societies*. Tenth edition. Boston: Bedford/St. Martin's., chapter 32, pp. 955–990 (35 pages).

Painter, D. S. (2014). Oil and Geopolitics: The Oil Crises of the 1970s and the Cold War. *Historical Social Research / Historische Sozialforschung* 39, no. 4, pp. 186–208 (22 pages).

Persson, K. G. & Sharp, P. (2015). *An Economic History of Europe: Knowledge, Institutions, and Growths, 600 to the Present*. 2nd edition. Cambridge University Press, chapter 12 + glossary pp. 256–288 (32 pages).

Schröter, H. G. (2005). *Americanisation of European Economic Culture during the Twentieth Century*. Dordrecht: Springer, pp. 45–60 (16 pages).

Van Meurs, W. et. al. (2017). *The Unfinished History of European Inegretion*. Amsterdam: University Press, chapter 2 + footnotes, abbreviations, pp. 66–111, 282–283, 291–293, (50 pages).

Tema 2

Litteraturliste – HIS 115, tema 2 – våren 2019

Staten og sjølvstyret. Den geografiske aksen i det norske styringsverket etter 1814

Bok tilgjengeleg på [Akademika](#)

Flo, Yngve 2014: *Statens mann, fylkets mann. Norsk amtmanns- og fylkesmannshistorie 1814–2014*. Bergen: Fagbokforlaget (s. 9–31; 163–309 og 252–457).

Omfattar kap. 1 «Søner av eineveldet»; kap. 2 «Mannen og embetet» (1814 til 1884); kap. 3 «Frå overøvrighet til folkets mann» (1884 til 1940); kap. 5 «Dobbeltrolle under press» (1945 til ca. 1960); kap. 6 «Ein fylkesmann for fall?» (ca. 1960 til 1975).

Kapittel, artiklar o.a. tilgjengelege via [Litteraturkiosken](#)

Bull, Ida og Jakob Maliks (red.) 2014: *Riket og regionene. Grunnlovens regionale forutsetninger og konsekvenser*. Trondheim: Akademika (s. 9–96).*)

Omfattar kapitla «Med regionen som utsiktspunkt (Maliks og Bull), «Riksforsamlingen og enhetsstaten» (Maliks) og «Stiftamtmennene og deira embete i Noreg kring 1814. «Prøve-Embeder for danske unge Adelsmænd»?» (Steinar Supphellen).

Christensen, Tom, Morten Egeberg, Per Lægreid og Jacob Aars: «Kommunene og det lokale nivået» (kap. 8, s. 135–169) i *Forvaltning og politikk*. Oslo: Universitetsforlaget.

Døssland, Atle og Arnljot Løseth 2006: «Lokalmakt og sentraltmakt, periferi og sentrum» (kap. 6, s. 248–295), i Helle, Knut red.: *Vestlandets historie. Samfunn* (bd. 2). Bergen: Vigmstad Bjørke.

Flo, Yngve 2008: «Partiet, kommunen og draumen om det nye samfunnet» (kap. 5, s. 123–152), i Helgøy, Ingrid og Jacob Aars (red.): *Fjernråstyring og demokrati*. Bergen: Fagbokforlaget.

Flo, Yngve 2015: «Identitet og omdøme i kommunereformas tid», i *Heimen. Lokal og regional historie*, nr. 4, s. 327–339. Oslo: Universitetsforlaget.

Flo, Yngve 2015: «Ein fylkeskommune for fall? Tida etter 1975», (kap. 5, s. 191–217) i *For byfolk og bønder 1940–2015. Rogaland fylkeskommunes historie*, band II. Bergen: Fagbokforlaget.

Hammerborg, Morten 2017: «Byen og dens grenser», (kapittel 1, s. 39–144), i *Byen som gikk i land. Haugesund bys historie etter 1950*. Bergen: Fagbokforlaget.

Helle, Knut, Finn-Einar Eliassen, Jan Eivind Myhre og Ola Svein Stugu 2006: *Norsk byhistorie. Urbanisering gjennom 1300 år*. Oslo: Pax. (s. 312–357 og 419–446).

Omfattar kap. 15 «Det kommunale selvstyre og kommunenes store tid» (Myhre), kap. 16 ««Hovedstaden, som snart, praktisk talt, vil være Norge»» (Myhre) og «Fra krig til kommunesammenslutninger» (Stugu).

Klausen, Jan Erling, Jostein Askim og Signy Irene Vabo (red.) 2016: *Kommunereform i perspektiv*. Oslo/Bergen: Fagbokforlaget. (s. 26–69).

Omfattar kap. 2 «Kommunereformen i Norge» (Askim, Klausen og Vabo) og kap. 3 «Kommuneinndelingen – frå lokale økonomiske klubber til statlige velferdsprodusenter» (Tore Hansen).

Næss, Hans Eyvind, Edgar Hovland, Tore Grønlie, Harald Baldersheim og Rolf Danielsen 1987: *Folkestyre i by og bygd. Norske kommuner gjennom 150 år*. Oslo, Bergen, Stavanger, Tromsø: Universitetsforlaget. (s. 8–281 og 309–315).**)

Omfattar føreordet «Frihetsbrevet» og kapitla «Det lokale selvstyres røtter. Tiden fram til 1837» (Næss); «Grotid og glanstid. 1837–1920» (Hovland); «Trenghetstider. 1920–1945» (Danielsen, Grønlie og Hovland); *Velferdskommune og utjevningsstat. 1945–1970* (Grønlie); «Frihet og likhet. Det lokale selvstyres dilemma» (Danielsen).

Østerud, Øyvind, Fredrik Engelstad og Per Selle 2003: «Lokaldemokrati, regionalisme og sentraltmakt» (kap. 6, s. 105–115), i *Makten og demokratiet. En sluttbok fra Makt- og demokratiutredningen*. Oslo: Gyldendal.

Niemi, Einar 2014: «Skapingen av Nord-Norge – av én eller fleire regioner?» (s. 271–285), i Fagertun, Fredrik (red.): *Veiviser i det mangfoldige nord. Utvalgte artikler av Einar Niemi*. Stamsund: Orkania.

Kapittel, artiklar o.a. fritt tilgjengelig i elektronisk format

Bergsgård, Arne 1937: «Foredrag av professor Arne Bergsgård», (s. 13–26) i Justisdepartementet: [*Formannskapslovenes 100-års jubileum. Beretning om festlighetene i Oslo 28. og 29. januar 1937*](#). Oslo: Kirstes Boktrykkeri. ***)

Fimreite, Anne Lise og Yngve Flo 2017: «[Kommunar inn i den konstitusjonelle varmen. Om den langstrekte prosessen med å få det kommunale selvstyret inn i Grunnlova](#)», i *Norsk statsvitenskapelig tidsskrift* nr. 2, s. 155–171. Oslo: Universitetsforlaget. ****)

Flo, Yngve 2015: «[Distriktsforvaltning under førarprinsippet. Nasjonal Samlings nyordningsambisjoner overfor det lokale og regionale styringsverket](#)», i *Historisk Tidsskrift* nr. 1, s. 7–28. Oslo: Universitetsforlaget. ****)

Flo, Yngve 2017: «[Tvangsmakt og fri vilje](#)», i *Plan. Tidsskrift for samfunnsplanlegging, bolig og byplan og regional utvikling*, nr. 3-4, s. 22–27. Oslo: Universitetsforlaget. ****)

Flo, Yngve 2018: «[... en naturlig inndeling med sterk forankring i livsforholdene i landet](#)». *Dei historiske føresetnader for valdistriktsinndelinga ved stortingsval*. Notat skrive for Et offentlig utval nedsatt av

Kongen i statsråd for å lage forslag til ny vallov og vurdere endringer i valgordningen (vallovutvalet) (totalt 24 s.).

Flo, Yngve 2019: «Serving the King, Serving the People. A Historical Outline of the Norwegian County Governor». Upubl. kapittelutkast, vert gjort tilgjengeleg for studentar på HIS102 gjennom [Mitt UiB](#) ved semesterstart. (totalt 16 s.)

Grønlie, Tore 2004: «[Fra velferdskommune til velferdsstat – hundre års velferdsvekst fra lokalisme til statsdominans](#)», i *Historisk Tidsskrift* nr. 4, s. 633–649. Oslo: Universitetsforlaget. ****)

Rovde, Olav 1990: [Distriktspolitikk som etterkrigshistorisk forskningsfelt](#). Bergen: LOS-senteret, notat nr. 22. (totalt 28 s.) ***)

Merknader

*) Boka *Riket og regionene* er også tilgjengeleg i via [Akademika](#).

**) Boka *Folkestyre i by og bygde* er òg fritt tilgjengeleg gjennom [bokhylla.no](#), og er dessutan å få fatt i på fleire bibliotek.

***) Heile publikasjonen er fritt tilgjengeleg gjennom Nasjonalbiblioteket ([bokhylla.no](#)).

****) Tidsskriftsartikkel tilgjengeleg gjennom [idunn.no](#). Innlogging med brukarnamn og passord kan vere naudsynt om du søker tilgang frå maskin utan IP-adresse frå UiB.

Tema 3

The US-Vietnam War

Doug Rossinow
University of Bergen
Spring 2019

Pensum

Bradley, Mark Phillip and Marilyn B. Young, eds. *Making Sense of the Vietnam Wars: Local, National, and Transnational Perspectives*. ISBN: 978-0195315141.

Greene, Graham. *The Quiet American*. New York: Penguin Classics, 2004; originally published 1955. ISBN: 978-0143039020.

Hearden, Patrick J. *The Tragedy of Vietnam*, 5th edition. New York: Pearson Longman, 2011. ISBN: 9781138632653.

Ninh, Bao. *The Sorrow of War: A Novel of North Vietnam*. New York: Riverhead Books, 1996. ISBN: 978-1573225434.

Wolff, Tobias. *In Pharoah's Army: Memories of the Lost War*. New York: Vintage, 1995. ISBN: 978-0679760238

1173 pages total.

Tema 4

HIS 116 våren 2018

Tysklands andre verdenskrig:

Strategiske veivalg, ressursmobilisering og folkemord

Emnet har Tysklands overordnede strategiske veivalg som kronologisk ledetråd. Det konsentrerer seg om tre knutepunkter: de såkalte «Blitzkriegene» mellom angrepet på Polen i september 1939 og Frankrikes kapitulasjon sommeren 1940; perioden mellom Barbarossa og slaget om Moskva, fra juni til desember 1941; og perioden mellom *Wehrmachts* sammenbrudd i Hviterussland i juni 1944 og Warsawa-opstanden i august-september. *Wehrmachts* krigføring plasseres i et lengre historisk perspektiv i sammenheng med prøyssiske militære tradisjoner og erfaringene fra første verdenskrig.

Det første knutepunktet danner inngangsporten til spørsmålet om Tysklands mobilisering av ressurser for en total krig. Dette spørsmålet leder over til Tysklands plyndring av økonomien i de okkuperte områdene. Særlig forskjellene mellom integrasjonen i *Großwirtschaftsraum* i vest og den hensynsløse plyndringen av ressurser og slavebindingen av de okkuperte befolkningene i øst vil bli fremhevet. Tvangsarbeid behandles inngående fordi dette aspektet av okkupasjonsøkonomien overlappet med folkemordspolitikken.

Det andre knutepunktet illustrerer særlig tydelig sammenhengen mellom krigen på østfronten og folkemords-politikken. Angrepet på Sovjetunionen og Hitlers krigserklæring mot USA var begge påskudd for å radikalisere jødepolitikken, mens massedrapet på sovjetiske krigsfanger vinteren 1941-2 bar bud om den etniske ommøbleringen av Øst-Europa som SS-byråkratiet planla.

Det tredje knutepunktet ser på *Wehrmacht* i nederlag. Det løfter frem betydningen av historiens største offensiv, operasjon *Bagration*, som er svært lite kjent i vest (to uker etter D-dagen bandt Den røde hær ti ganger så mange tyske divisjoner som i vest, utraderte *Heeresgruppe Mitte* og befridde Hviterussland). Samtidig med at Tyskland mistet sitt fotfeste på sovjetisk territorium, ble de ungarske jødene deportert til Auschwitz og Warsawa-oppstanden slått ned.

I sammenheng med seminaret vil det også bli tilbud om å se tre filmer som gir andre bilder av krigen enn Hollywood: Andrzej Wajdas *Katyn*, Marcel Ophuls *Le chagrin et la pitié* og Elem Klimovs *Kom og se*. En russisk dokumentar om *Bagration*, tilgjengelig på nettet, anbefales også.

HIS 116 våren 2018: Tysklands andre verdenskrig

Litteratur

Grunnbok:

Evan Mawdsley, *World War II. A New History* (2009), 451s.

Perspektiver på tysk militærhistorie:

Dennis Showalter, "Total War for Limited Objectives: An Interpretation of German Grand Strategy", i Paul M.Kennedy: *Grand Strategies in War and Peace* (1991), 20s.

Wilhelm Deist, "Blitzkrieg or Total War? War Preparations in Nazi Germany", i Roger Chickering & Stig Förster (red.): *The Shadows of Total War. Europe, East Asia, and the United States, 1919-1939* (2003), 14s.

Karl-Heinz Frieser, "The War in the West, 1939-1940: an unplanned Blitzkrieg", i John Ferris & Evan Mawdsley (red.): *The Cambridge History of The Second World War*, vol.I *Fighting the War* (2015), 28s.

Økonomisk mobilisering, i Tyskland og i okkupasjonsregimene

Richard Overly: "Guns or Butter? Living Standards, Finance, and Labour in Germany, 1939-1942", i d.s.: *War and Economy in the Third Reich* (2002), 55s.

Hein Klemann & Sergei Kudryashov (red.), *Occupied Economies. An Economic History of Nazi-Occupied Europe, 1939-1945* (2012), s.3-251 (248s.)

Ulrich Herbert: "Labour and Extermination: Economic Interest and the Primacy of *Weltanschauung* in National Socialism", i *Past & Present* No.138 (Feb.1993), s.144-95 (51s.)

Krigføringen på østfronten og folkemord

Mark Mazower: *Hitler's Empire. Nazi Rule in Occupied Europe* (2008), kap.6-8, 12 (166s.)

Niels Bo Poulsen, *Dödskampen. Kriget på östfronten 1941-1945* (2016), kap.4 (80s.)

Johannes Hürter: «Hitler's Generals in the East and the Holocaust», i Alex J. Kay & David Stahel (red.): *Mass Violence in Naz-Occupied Europe* (2018), s.17-40 (23 s.)

Evan Mawdsley: *Thunder in the East. The Nazi-Soviet War 1941-1945* (2.utg., 2015), s.285-324 (39s.)

Tema 5

Litteraturliste/Pensumliste for HIS116 (AHKR), våren 2018

Bøker (kan lånast eller kjøpast):

- Ulvund, Frode (2018). *Nasjonens antiborgere. Forestillinger om religiøse minoriteter som samfunnsfiender i Norge, ca 1814-1964*. Oslo: Cappelen Dam Akademisk. 256 s.
- Hoffmann, Christhard (2016). *The Exclusion of Jews in the Norwegian Constitution of 1814. Origins – Contexts – Consequences*. Berlin: Metropolis Verlag, s. 13-170.

Bokutdrag/ artikler - litteraturkiosken.uib.no

- Brenner, Michael (2012). *A Short History of the Jews*. Princeton University Press. (ISBN-10: 069115497X, ISBN-13: 978-0691154978), s. 151-207.
- Fluhman, J.S. (2012). "A Peculiar People": Anti-Mormonism and the Making of Religion in Nineteenth-Century America. The University of North Carolina Press, (ISBN-10: 1469618850, ISBN-13: 978-1469618852), s. 79-102.
- Liedtke, R. (1999). "Intoduction". I Liedtke, R. & Wendehorst, S. (red). *The emancipation of Catholics, Jews and Protestants. Minorities and the nation state in nineteenth-century Europe*. Manchester og New York: Manchester University Press, ISBN 0719051495, s. 1-10.

Bøker/artikler – oria.no (tilgjengeleg for datamaskiner ved UiB/Vpn)

- Givens, T.L. (1997). *The Viper on the Hearth. Mormons, Myths, and the Construction of Heresy*. Oxford University Press, s. 11-40. ISBN: 9780199933808, opptrykk 2013, s. 11-40
<https://ebookcentral.proquest.com/lib/bergen-ebooks/detail.action?docID=273251>
- Ulvund, Frode (2014). "«Grundlovens Taushed» - Høgsterett og religionsfridomen mellom Grunnlova og dissentarlova". I *Teologisk tidsskrift* nr 4, s. 385-407.

https://www.idunn.no/tt/2014/04/grundlovens_tausned_-_hoegsterett_og_religionsfridomen_mel#

- Oftestad, B.T; Rasmussen, T.; Schumacher, J. (1993). *Norsk kirkehistorie* (2. utg.). Oslo: Universitetsforlaget, ISBN 82-15-00813-5, s. 177-263
(<https://www.nb.no/nbsok/nb/a17d51394ee7f3ddc57a4b79ca94bd0e?index=8#0>)
- Oftestad, Bernt (2014). Jesuittparagraf og antikatolisisme - Debatt om og endring av Grunnlovens § 2". I *Teologisk tidsskrift* nr 4 , s. 408-430.
(https://www.idunn.no/tt/2014/04/jesuittparagraf_og_antikatolisisme_-_debatt_om_og_endring_a)
- Wolfe, J. (2013). "North Atlantic Anti-Catholicism in the Nineteenth Century: A Comparative Overview". I Werner, Y.M & Harvard, J. (red). *European Anti-Catholicism in a Comparative and Transnational Perspective*. Amsterdam-New York: Rodopi, s. 25-42.
(<https://ebookcentral.proquest.com/lib/bergen-ebooks/detail.action?docID=1402883>)
- Møller, J.F & Østergård, U. (2013). "Lutheran Orthodoxy and Anti-Catholicism in Denmark 1536-2011". I Werner, Y.M & Harvard, J. (red). *European Anti-Catholicism in a Comparative and Transnational Perspective*. Amsterdam-New York: Rodopi, s. 165-190.
(<https://ebookcentral.proquest.com/lib/bergen-ebooks/detail.action?docID=1402883>)
- Harvard, J. (2013). "Catholicism and the Idea of Public Legitimacy in Sweden". I Werner, Y.M & Harvard, J. (red). *European Anti-Catholicism in a Comparative and Transnational Perspective*. Amsterdam-New York: Rodopi, s. 223-236.
(<https://ebookcentral.proquest.com/lib/bergen-ebooks/detail.action?docID=1402883>)
- Werner, Yvonne (). "'Den katolske faran'. Antikatolicismen och den svenska nationella identiteten i ett nordiskt perspektiv". I *Scandia* nr 1. s 40-61.
(<http://journals.lub.lu.se/index.php/scandia/article/view/15860/14346>)
- Talbot, Christine (2006). "'Turkey Is in Our Midst': Orientalism and Contagion in Nineteenth Century Anti-Mormonism". I *Journal of Law & Family Studies*, s.363-388.
(http://heinonline.org/HOL/Page?handle=hein.journals/jlft8&div=24&g_sent=1&cas_token=&collection=journals)
- Sørensen, Jørgen Würtz (1987). "Vilkaarlig voldsomhed. Mormonforfølgelser i Danmark 1850'erne". I *Historie/Jyske Samlinger*, Bind Ny række, 17, s.54-71
(http://img.kb.dk/tidsskrift.dk/pdf/ho/ho_nrk_0017-PDF/ho_nrk_0017_76052.pdf)
- Collins, J.R. (2009). "Redeeming the Enlightenment: New Histories of Religious Toleration". I *The Journal of Modern History* Vol. 81, No. 3 (September 2009), pp. 607-636
(<http://www.jstor.org/stable/10.1086/599275>)
- Kates, G. (1989). "Jews into Frenchmen: Nationality and Representation in Revolutionary France". I *Social Research* Vol. 56, No. 1, The French Revolution and the Birth of Modernity (SPRING 1989), pp. 213-232. (<http://www.jstor.org/stable/40970540>)
- Larsen, Rolf Inge (2013). *Religion og fiendebilder: læstadianismen, statskirken og kvenene 1870-1940*. (Ph.d.-avhandling). Universitetet i Tromsø., s.13-85 og 85-110.
(<https://munin.uit.no/handle/10037/4739>).
- Schechter, Ronald (2003): *Obstinate Hebrews : Representations of Jews in France, 1715-1815*. University of California Press, s. 66-109. (<https://ebookcentral.proquest.com/lib/bergen-ebooks/detail.action?docID=223471>)

- Rürup, R. (1969). "Jewish Emancipation and Bourgeois Society". I *The Leo Baeck Institute Year Book*, Volume 14, Issue 1, 1 January 1969, Pages 67–91, (<https://doi.org/10.1093/leobaeck/14.1.67>)
- Barker, P.W. (2005): *If God be for us: Religious nationalism in modern Europe*. (Ph.d.-avhandling), University of Colorado, s. 16-28. (<https://search.proquest.com/docview/305010367>).
- Angell, S.I. (1994). *Frå splid til nasjonal integrasjon : norsk nasjonalisme i mellomkrigstida*. Oslo : Noregs forskingsråd, s. 93-110. (<https://www.nb.no/nbsok/nb/92fb2bb471c8628f95047a708434ff70?index=9#0>)

Materiale som ligger på Mitt UiB

Kjeldetekst 1: Konrad F.V. Schmidt-Phiseldek (1811). *Jøderne betragtede som Gjæster, Indbyggere, og Borgere i christne Stater*. København. (<http://www.kb.dk/e-mat/dod/11020400123E.pdf>). 44 sider.

Kjeldetekst 2: Utdrag frå Den norske Tilskuer 1817. a) Christian Magnus Falsens svar til den konvertere jøden Genrich Glogau om bakgrunnen for «jødeparagrafen» og utdrag frå professor Fries bokmelding av professor Rühs bok *Om Jødernes Fordring paa Borgerret*. 7 sider.

Kjeldetekst 3: Utdrag frå uttale om mormonar frå Det teologisk fakultet, datert 14.10.1852 og utdrag frå Kirkekommissjonen av 1859 (1862) sin vurdering av mormonar. 4 sider.

Kjeldetekst 4: Jacobsen, J.A. (1911). «Mormonerne og deres mission. En advarsel». I *Nordmandsforbundet*, 4de Aargang. Kristiania, s. 389-396. 8 sider.

Kjeldetekst 5: *Stortingsforhandlinger* (1912). Del 7b. Stortingstidende. Debatt om «mormonpropaganda». s. 2718-2725. 8 sider.

Kjeldetekst 6 Utdrag frå Brandrud, Andreas (1895). *Klosterlasse. Et bidrag til den jesuitiske propagandas historie i Norden*. Kristiania: Th. Steens Forlagsexpedition. (s. 18-35). (http://urn.nb.no/URN:NBN:no-nb_digibok_2009031003026). 17 sider.

Kjeldetekst 7 *Luthersk kirketidende* nr 4/1925 (s. 83-85) og nr 7/1925 (s. 149-154). Redaksjonelle artiklar og motinnlegg om jesuittane burde tålast. 9 sider.

Kjeldetekst 8: *Stortingsforhandlinger* (1956). Del 7b. Stortingstidende: Innlegg av representantane Wikborg (s. 2951-2961) og Hambro (s 2979-2983). 16 sider.

Nyttige lenker (ikkje pensum):

Håkon Harket om «jødeparagrafen»

<https://tv.nrk.no/serie/1814-paa-24-timar/dvfj62004114/sesong-1/episode-11#t=26m3s>

The Mormons, PBS

<https://www.youtube.com/watch?v=7N8D8KD5NW0>

<https://www.youtube.com/watch?v=xn2Ruda3-Ys>

Debatten om jesuitter i 1956 (NRK):

https://www.nb.no/nbsok/search?page=0&menuOpen=false&instant=true&action=search¤tHit=-1¤tSesamid=&deweyClass=&deweyLevel=0&deweyMenuOpen=false&searchString=jesuit*

Tema 6

HIS 250: Bachelor thesis: The Early Roman Principate

Tutor:

Associate Professor in Ancient History, Dr. art. Ingvar B. Mæhle, ingvar.mahle@uib.no

Students:

Erasmus students have first priority, but Norwegian students are also welcome, and will be allowed to write and get personal tutoring in Norwegian.

Theme:

During this course, you will write an assignment (a bachelor thesis) on the Early Roman Principate (27 B. – 68 AD), based on the primary sources and some of the recent scholarship within your chosen topic.

The principal ancient sources, Tacitus and Suetonius, focus on the characters and achievements of the individuals closest to the imperial power. The rulers Caesar, Augustus, Tiberius, Caligula, Claudius and Nero, are of course at the centre of attention. One of the changes in Roman historiography from republic to empire, is however, the increased political role of women, such as Livia, Agrippina the elder, Messalina and the notorious Agrippina the Younger, whom the emperor Claudius allegedly where manipulated by his freedmen to marry, because he was not able to rule alone.

Although the intrigues and antics of the first imperial dynasty, the Julio-Claudians, are fascinating, there are also greater issues that can be addressed through a study of these sources. How did the collaboration between emperor and senate work under different regimes? Did some sort of “republicanism” survive the purges, civil wars and new centralisation of power? What happened to the voice of the people? Which social groups benefitted under the “Restored Republic”? How was women portrayed in the sources, and can the “real” lives of these women be salvaged from the layers of misogyny, stereotypical descriptions and slander which is the main contents of our sources on them?

Teaching:

The teaching will consist of c. 5 seminars, focusing on the primary sources, and individual tutoring on the bachelor thesis. We take for granted that you have some familiarity with ancient roman history from earlier studies. If you do not, we recommend that you read a standard textbook before your start on the course.

Reading:

Required reading will be the two main ancient sources on the Julio-Claudian Dynasty, Tacitus' *Annals of Imperial Rome* (c. 400 pages in the Penguin edition) and Suetonius' *The Twelve Caesar* (c. 300 pages in the Penguin edition). You will, in cooperation with your tutor, chose an additional 500 pages of secondary sources (scholarly literature) relating directly to your chosen topic.

Semester:

Spring 2019.

Tema 7

HIS 250: Midtøsten i romersk tid

Faglærer Eivind Heldaas Seland, eivind.seland@uib.no

Midtøsten er navet som binder Europa, Asia og Afrika sammen. Gjennom historien har regionen trukket til seg blant annet handelsfolk, herskere og hellige kvinner og menn.

Gjennom 700 år, fra første århundre før til 600-tallet etter vår tidsregning, lå regionen under romersk styre. Den romerske perioden utgjør faktisk den lengste med politisk kontinuitet og relativ stabilitet i regionens omskiftelige historie. I møtet mellom lokale kulturer og fremmede herskere endret begge seg gjennom prosesser med preg av både assimilering, motstand og gjensidig kulturpåvirkning. Grunnlaget ble lagt for utviklingstrekk som skulle få betydning helt fram mot vår egen tid.

Sentrale eksempler er utviklingen av kristendommen og spredningen av jødedommen, etableringen av handelsnettverk mellom Asia og Middelhavsområdet, utbredelsen av gresk språk og bykultur, samt endringer i politiske systemer og herskerideologi. I HIS250 «Midtøsten i romersk tid» får du anledning til å fordype deg i denne spennende perioden. I samarbeid med veileder utvikler du ditt eget bachelorprosjekt innenfor ett av fire undertema:

- Religion og ideologi
- Makt og motstand
- Økonomi, bosetning, kommunikasjon
- Kontakt og konflikt

Undervisningen våren 2019 gis i hovedsak i form av veiledning gjennom Mitt UiB. I tillegg blir det seminarundervisning i starten av semesteret og individuell veiledning etter behov.

Pensum:

Alle leser Ball, Warwick. 2016. *Rome in the East: The Transformation of an Empire* (Routledge: London). (400 sider). Boken gjennomgås i fellesskap på seminarer tidlig i semesteret.

I tillegg velger du i samråd med veileder cirka 800 sider satt sammen av oversiktsverk fra litteraturlisten under og spesialisert litteratur tilpasset temaet for BA-oppgaven.

Andrade, Nathanael J. 2013. *Syrian Identity in the Greco-Roman World* (Cambridge: Cambridge University Press).

Andrade, N.J. 2018. *Zenobia: Shooting Star of Palmyra* (Oxford University Press: Oxford).

Bowersock, G.W. 1983. *Roman Arabia* (Harvard University Press: Cambridge (Mass.), London).

Bowersock, G. W. 2013. *Throne of Adulis : Red Sea Wars on the Eve of Islam* (Oxford University Press: Oxford).

- Butcher, Kevin. 2003. *Roman Syria and the Near East* (J.Paul Getty Museum: Los Angeles).
- Edwell, Peter M. 2008. *Between Rome and Persia: the middle Euphrates, Mesopotamia and Palmyra under Roman Control* (Routledge: London and New York).
- Fisher, G. 2013. *Between Empires: Arabs, Romans, and Sasanians in Late Antiquity* (Oxford University Press: Oxford).
- Isaac, Benjamin. 1992. *The limits of empire : the Roman army in the East* (Clarendon Press: Oxford).
- Issar, Arie S., and Mattanyah Zohar. 2007. *Climate Change : Environment and History of the Near East* (Springer: Berlin/Heidelberg).
- Millar, Fergus. 1994. *The Roman Near East 31BC - AD337* (Harvard University Press: Cambridge and London).
- Pollard, Nigel. 2000. *Soldiers, cities, and civilians in Roman Syria* (University of Michigan Press: Ann Arbor, Mich.).
- Sartre, Maurice. 2005. *The Middle East under Rome* (Harvard University Press: Cambridge (Ma.) / London).
- Seland, Eivind Heldaas. 2016. *Ships of the Desert, Ships of the Sea: Palmyra in the world trade of the first three centuries CE* (Harrasowitz: Wiesbaden).
- Smith, Andrew M. II. 2013. *Roman Palmyra: Identity, Community, and State Formation* (Oxford University Press: Oxford).
- Sommer, M. 2017. *Palmyra: A History* (Taylor & Francis).

Tema 8

TEMA TIL BACHELOROPPGAVE VÅREN 2019 REPRODUKSJONENS POLITIKK, ETIKK OG TEKNOLOGI (1900- OG 2000-TALLET)

Professor Astri Andresen

Skal adgang til prevensjonsmidler for å begrense barnetallet være en individuell rettighet? Hvem kan få abort i hvilke situasjoner? Gjennom de første seksualreformbevegelsene på begynnelsen av 1900-tallet ble slike spørsmål til politiske tema hvor frontene sto steilt mot hverandre: på den ene siden sosialistiske bevegelse, på den andre siden konservative. I noen vestlige land ble prevensjonsmidler akseptert i mellomkrigstiden, andre steder forbudt. Noen åpnet for abort i spesielle situasjoner, andre innførte selvbestemt abort innen bestemte tidsfrister på 1970- og 80-tallet.

På dette tidspunktet kom det til et nytt spørsmål på reproduksjonsfeltet: Skal det være en rettighet å få hjelp til å bli gravid? Hvem skal i tilfelle ha en slik rett, og hvilke teknologier skal

kunne benyttes? Også her har frontene vært steile. Skal både gifte og ugifte få hjelp? Skal det være tillatt med sæd-donasjon, men ikke egg-donasjon? Er det greit å leie andre kvinner (gjærne fra andre land) til å bære frem ens barn?

At både spørsmålet om barnebegrensning og assistert befruktning har hatt sterke tilhengere så vel som motstandere, må ses i sammenheng med den befolkningspolitiske dimensjonen (trenger et land folkevekst?), styrken av den eugeniske tenkningen (er det noen deler av befolkningen som helst bør få/ikke bør få lov til å reproducere seg?), og dessuten moralske og etiske verdier. Dessuten dreier det seg om global politikk, ikke bare nasjonal, som at mange ved inngangen til 1900-tallet var bekymret for befolkningskvaliteten og «den hvite rases undergang»; mens introduksjonen av ny reproduksjonsteknologi i dag fryktes å være et nytt våpen i den postkoloniale utbyttingen av den fattige delen av verden.

Mulighetene for å skrive BA-oppgaver innfor dette feltet er mange: fra oppgaver om prevensjon og abort/abortlovgivning via oppgaver om familiepolitikk og eugenikk til oppgaver om teknologi (som fosterdiagnostikk, surrogati, eggdonasjon) og politikk på området assistert befruktning. Den geografiske avgrensningen kan være nasjonal, transnasjonal eller global, og det kan velges tidsperioder fra hele 1900-tallet til i dag.

Pensum fastlegges i samråd med veileder.

Tema 9

HIS250: Psykiatrien i historien

Svein Atle Skålevåg

«Galskap» har i mange ulike samfunn vært både et ordensproblem, et medisinsk problem og et rettslig problem. Man har lurt på hvordan man skal beskytte seg mot de farlige, hvordan man kan behandle de syke og om man kan stille for retten de som mangler en selvstendig vilje. I de vestlige samfunn ble *psykiatrien* til tidlig på 1800-tallet. På det tidspunktet kom en medisinsk forståelse av galskapen til å bli dominerende. Over hele Europa, Nord-Amerika og etter hvert også i store deler av resten av verden ble det bygget anstalter («sinnssykeasyl») som skulle gi rom for behandling av sinnslidende. De ble også grunnlaget for den medisinske disiplinen psykiatri. I løpet av 1800- og 1900-tallet ble disse anstaltene beryktede institusjoner, og åsted for mange behandlingsmåter som ettertiden har stilt seg sterkt kritiske til.

Psykiatrien ble slik til på 1800-tallet som en medisinsk spesialitet som var viet til studiet av sinnssykdom og behandling av sinnssyke. Men psykiaterne engasjerte seg også sterkt i ulike samfunnsproblemer som prostitusjon, kriminalitet, alkoholisme og rasehygiene. Psykiatriens historie er rettshistorie, sosialhistorie, kulturhistorie og medisinhistorie. Den handler om hvordan fortidige samfunn har forstått mennesket og menneskesinnets sykdommer, om hvordan de sinnslidende har blitt behandlet i ulike samfunn og hvilken rolle galskapen har hatt i folks forestillingsverden.

Dette temaet gir anledning til fordypning i psykiatriens og sinnslidelsenes historie på 1800- og 1900-tallet, i Norge eller i andre europeiske land. Bacheloroppgaver innenfor tema kan for eksempel handle om psykiatriske institusjoner, forståelser av galskap og av menneskesinnet, mentale lidelser, behandlingsmåter i psykiatrien eller psykiatriens rolle i rettsapparatet (rettspsykiatri).

Pensum

Studentene setter sammen et pensum i samråd med veileder, basert på listen under, tilpasset temaet for oppgaven

- Porter, Roy: *A brief history of madness* (2002)
- Scull, Andrew, *Madness in civilization: a cultural history of insanity* (2016)
- Shorter, Ed, *A history of psychiatry* (1997)
- Michel Foucault, *Galskapens historie* (1961)
- Sander Gilman, *Seeing the insane* (1982)
- Showalter, Elaine: *The Female malady* (1985)
- Haave, Per, *Ambisjon og handling* (2008)
- Eric Engstrom, *Clinical psychiatry in imperial Germany* (2003)
- Nancy Tynes, *The art of asylum keeping. Thomas Story Kirkbride and the origin of American psychiatry* (1994)
- Jan Goldstein, *Console and classify*, (1987)
- Svein Atle Skålevåg, *Utilregnelighet*, (2006)
- Charles E. Rosenberg, *The trial of assassin Guiteau* (1968)